

จัดสรรแก้พลังงาน เปิดโอกาสทุนใหม่

ทางออก
นอกตำรา

■ มากับัน บุญเลิศ

6

6 รียกเสียงอื้ออึงจากการธุรกิจพลังงานของประเทศ เมื่อ พล.อ.อนันตพร กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เปิดเผยกับ “ฐานเศรษฐกิจ” ว่า ขณะนี้ได้สั่งการให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงพลังงาน ไปปรับแผนแม่บทพลังงาน 5 ด้าน (แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (พีดีพี), แผนอนุรักษ์พลังงาน (อีอีพี), แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (เออีดีพี), แผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ และแผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง) ขึ้นมาใหม่ทั้งหมด การปรับปรุงแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า หรือพีดีพี ที่ถือเป็นหัวใจสำคัญของแผนแม่บทจะต้องมีการปรับสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการปรับแผนอนุรักษ์พลังงานให้เข้มข้น

ผมวาดภาพให้เห็นคร่าวๆ กันแค่ 3 ส่วนพอ เป็นกระสายยาแก้ไอน้ำดำให้ชุ่มคอกันนะครับ แผนพีดีพีเดิมตั้งเป้าการใช้ไฟฟ้าทั้งประเทศในปี 2579 จะมี

การใช้ไฟรวม 70,335 เมกะวัตต์ จะมีการปรับลดลง นับเป็นตัวสะท้อนว่า รัฐจะลงทุนสร้างโรงไฟฟ้าน้อยลง

นัยที่ส่งผ่านจากนโยบายนี้บ่งบอกว่า โรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่กำลังการผลิต 800 เมกะวัตต์ และโรงไฟฟ้าถ่านหินในพื้นที่ อ.เทพา จ.สงขลา กำลังการผลิต 2,200 เมกะวัตต์ ซึ่งถูกคัดค้านจนทำให้ต้องชะลอการก่อสร้างมาเป็นเวลาถึง 2-3 ปี อาจต้องยืดเยื้อออกไป ไม่มีกำหนด แม้ว่าเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา กพข. มีมติให้ก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินเทคโนโลยีสะอาดที่ จ.กระบี่ ต่อไปตามขั้นตอน เนื่องจากโครงการนี้เป็นไปตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2558 - 2579 (PDP 2015) ก็ตาม

แต่่นโยบายใหม่ที่เปิดทางเลือกให้มีการลงทุนทางด้านพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ทั้งมาจากขยะ แสงอาทิตย์ ลม พืช ฯลฯ มากขึ้นจากเดิม กำหนดไว้แค่ 19,634 เมกะวัตต์ เป็น 30,000 เมกะวัตต์ คือตัวสะท้อนออกมาว่า รัฐบาลเปิดทางให้เอกชนเข้ามาลงทุนขายไฟฟ้าให้กับรัฐมากขึ้น...ตรงนี้เองที่จะกลายเป็นเด็กกอนโตในธุรกิจพลังงานของประเทศ

อย่าลืมว่าที่ผ่านมาธุรกิจพลังงานของประเทศเติบโตมาก บริษัทไหนขายไฟฟ้าบริษัทนั้นเจริญรุ่งเรือง หุ้นราคาพุ่งแทบทุกตัว เพราะผลิตมาเท่าไรมีคนซื้อแน่นอน เพียงแต่ราคาซื้อขายและเงินที่อุดหนุนจะเป็นเท่าใด ไม่เชื่อไปดูหุ้นบริษัทในหมวดพลังงานดูได้ว่าเจ้าของรวยแค่ไหน บางคนเคยเป็นโนบอดี้ ไม่กี่ปีขึ้น

เศรษฐกิจติดอันดับฟอร์บ

ที่ผ่านมารัฐเคยสนับสนุนจ่ายให้ยูนิตละ 8 บาท ก่อนจะลงมาเหลือ 6.50 บาทต่อยูนิต ล่าสุดมาใช้ระบบ FIT เหลือ 4.50 บาท และแนวโน้มว่าจะลดเหลือ 3 บาท แต่ก็ยังสร้างกำไรให้กับธุรกิจนี้

ผมเคยถามไถ่ผู้รู้ในวงการไฟฟ้า เขาบอกว่า จุดคุ้มทุนในการทำโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ตกประมาณ 5-8 ปี ถ้าสร้างโรงไฟฟ้าขนาด 1MW = 1,000KW ต้นทุน Solar Cell จะตกวัตต์ละ 25 บาท ลงทุน 1 MW จะมีต้นทุนประมาณ 25 ล้านบาท มีสายไฟเข้า Grid และ โครงสร้างรองรับแผง Solar อีกประมาณ 10 ล้านบาท ค่าบุคลากรอีกนิดหน่อย ตกแล้วประมาณ 40 ล้านบาท

ในประเทศไทยถ้ามีแสงแดดเฉลี่ยวันละ 4 ชม. วันหนึ่งจะผลิตไฟฟ้าได้ $4 \times 1,000 = 4,000$ หน่วย (1 หน่วย = 1,000W/ชม.) ถ้าสามารถขายไฟฟ้าออกไปได้ เงินมา หน่วยละ 5 บาท ปีหนึ่งก็จะได้เงินมาประมาณ 6-7 ล้านบาท จุดคุ้มทุนที่ลงทุนไป 40 ล้านบาท กับ รายได้ปีละ 6-7 ล้านบาท จะตกประมาณ 7-8 ปีครับ แต่โรงไฟฟ้าแต่ละแห่งจะมีอายุประมาณ 25 ปี หลังจากปีที่ 7-8 เป็นต้น ก็กินกำไรยาว 18-20 ปี

การปรับแผนพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกรอบนี้เท่ากับเป็นการเปิดศักราชการผลิตไฟฟ้าของเอกชนให้คึกคัก **ซู่อ้อกรอบ ดิกออฟแรกคือ การที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) จะเปิดอีก 707-800 เมกะวัตต์ วงเงินลงทุนรวมกว่า 3 หมื่นล้านบาท**

ประเด็นต่อมา การปรับแผนนำเข้าก๊าซธรรมชาติ ก็มีการปรับเพิ่มขึ้นจากเดิม 34 ล้านตัน เป็นมากกว่า 34 ล้านตัน ก็เป็นการเปิดประตูการนำเข้าก๊าซธรรมชาติให้กว้างขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการเปิดตลาดเสรีก๊าซแอลเอ็นจีของกระทรวงพลังงาน

และนั่นเท่ากับเป็นการเปิดให้มีคู่แข่งในตลาดนี้แทนที่บริษัทแห่งชาติ ปตท. ที่ปัจจุบันครองตลาดอยู่ **ว่ากันว่าเด็กก่อนนี้มีคนจ้องกันตาเป็นมัน จาก การเปิดให้ผู้ได้ใบอนุญาตจัดหาและค้าส่งก๊าซธรรมชาติ (Shipper) เพิ่มขึ้น**

ข้อมูลในทางลึกมีการคาดกันว่าในปี 2579 ความต้องการใช้ก๊าซจะอยู่ที่ระดับ 5,000 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มขึ้นจากเดิมที่ประมาณการไว้ตามแผนพีดีพี 2015 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 4,300 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ขณะที่การจัดหาก๊าซธรรมชาติจากอ่าวไทยจะมีปริมาณลด

ลงในอนาคต ส่งผลทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องนำเข้าก๊าซแอลเอ็นจีเพิ่มขึ้น โดยมีการคาดว่า ในปี 2565 ความต้องการการนำเข้าจะอยู่ที่ประมาณ 17.4 ล้านตันต่อปี และในช่วงปลายแผนในปี 2579 จะเพิ่มสูงขึ้นเกือบ 40 ล้านตันต่อปี จากประมาณการเดิมอยู่ที่ 34 ล้านตันต่อปี

ก่อนหน้านี้ ปตท. ยื่นเสนอนำเข้าก๊าซแอลเอ็นจี 1.5 ล้านตัน และขยายคลังของ ปตท. ระยะที่ 1 ส่วนขยาย จากเดิมที่มี 10 ล้านตัน/ปี ขยายเป็น 11.5 ล้านตัน/ปี ขณะนี้กลุ่ม กัลฟ์ ของ **เสี่ยกลาง-สารวัตรรัตนาวดี** ที่จับมือกับกลุ่มมิตรชัย จากญี่ปุ่นและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ที่เป็นลูกค้ารายใหญ่ในการรับซื้อก๊าซมาผลิตไฟฟ้า ก็ยื่นเรื่องขอใบอนุญาตเป็น Shipper แล้ว น่านฟ้าการนำเข้าก๊าซกำลังเปิดกว้างขึ้น

ความเคลื่อนไหวล่าสุด **เทวินทร์ วงศ์วานิช** ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท.ฯ (PTT) กล่าวว่า ในการประชุมโต๊ะกลมระดับรัฐมนตรีพลังงานเอเชีย (AMER) ครั้งที่ 7 ปตท. ได้เจรจากับตัวแทนผู้ผลิตก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) จากหลายประเทศทั้ง ซาอุดีอาระเบีย กาตาร์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ มาเลเซีย เพื่อหาโอกาสการเข้าเป็นพันธมิตรทางธุรกิจในห่วงโซ่ธุรกิจ LNG กับประเทศที่จะมีการลงนามในสัญญาซื้อขาย LNG ระยะยาว ซึ่งก่อนหน้านี้ ปตท. ได้เข้าลงทุน 10% ในโรงงานผลิต LNG ของปิโตรนาส ของมาเลเซียแล้ว

ปัจจุบันไทยนำเข้า LNG ตามสัญญาระยะยาว จากกาตาร์ 2 ล้านตัน/ปี, เชลล์ 1 ล้านตัน/ปี, พีพี 1 ล้านตัน/ปี ส่วนปิโตรนาส มีกำหนดส่งมอบ LNG ให้ไทยในปี 2560-2561 ในปริมาณรวม 1 ล้านตัน/ปี และตั้งแต่ปี 2562 ในปริมาณ 1.2 ล้านตัน/ปี

เทวินทร์ บอกว่า ในอนาคตหากไทยจะนำเข้า LNG จากกาตาร์เพิ่มขึ้น ปตท. ก็ขอเข้าไปมีส่วนร่วมลงทุนในแหล่งผลิต LNG ด้วย รวมถึงในส่วนของซาอุดีอาระเบีย หากต้องการที่จะขาย LNG ให้กับปตท. ก็จะต้องหารือรายละเอียดว่าจะให้ ปตท. เข้าไปมีส่วนร่วมในการลงทุนในแหล่งผลิต LNG ด้วย

เพราะแนวโน้มก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยและเมียนมาจะมีปริมาณผลิตลดลง จากปัจจุบันที่ไทยมีสัญญาซื้อขายระยะยาวราว 5 ล้านตัน/ปี

เด็กก่อนใหญ่ในธุรกิจพลังงานกำลังเปิดกว้าง หุดตาไวกันหน่อยพี่น้อง... ■